

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Rozrachunki z pracownikami

Dr Marcin Dwórznik

Katedra Zarządzania i Technologii Informacyjnych
Wydział Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Warszawski

Naliczenie wynagrodzeń

Firma w toku swojej działalności gospodarczej zatrudnia pracowników. Na koniec okresu naliczono pracownikom wynagrodzenia.

Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Wysokość wynagrodzeń ustala się na podstawie dokumentów źródłowych takich jak karty pracy, listy obecności, godzinowe stawki zarobkowe i ujmuje się w indywidualnych kartotekach wynagrodzeń pracowników. Na podstawie indywidualnych kartotek sporządza się listy płac dla poszczególnych grup pracowników.

Na wynagrodzenie brutto składają się:

- wynagrodzenie zasadnicze;
- premie;
- wynagrodzenie za szkodliwe warunki pracy;
- dodatki funkcyjne;
- wynagrodzenie za urlop;
- wynagrodzenie za czas choroby – *wynagrodzenie chorobowe*;
- nagrody np. jubileuszowe, w ramach układów zbiorowych pracy;
- świadczenie urlopowe;

Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Wynagrodzenie chorobowe jest ustalane na podstawie średniego wynagrodzenia z ostatnich dwunastu miesięcy poprzedzających okres niezdolności do pracy i wypłacane w wysokości 80% średniego wynagrodzenia za każdy dzień pozostawania na zwolnieniu lekarskim. Prawo do 100% wynagrodzenia otrzymuje pracownik jeżeli niezdolność do pracy lub niemożność jej wykonywania przypada w okresie ciąży, powstała wskutek wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo powstała na skutek poddania się koniecznym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów. Wynagrodzenie chorobowe przysługuje za każdy dzień zwolnienia lekarskiego, zarówno roboczy, jak i wolny od pracy. Do 33 dnia nieprzerwanego zwolnienia lekarskiego wynagrodzenie chorobowe wypłaca pracodawca, a od 34 dnia płatnikiem zasiłku chorobowego staje się ZUS.

Świadczenie urlopowe przysługuje pracownikowi przebywającemu na urlopie przez co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych.

Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Od wynagrodzeń brutto dokonuje się potrąceń z tytułu:

- składek pracownika do ZUS na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne;
- zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych;
- dobrowolnych składek na ubezpieczenie na życie;
- pożyczek mieszkaniowych;
- potrąceń komorniczych;
- alimentów;
- nie rozliczonych zaliczek;
- za szkody wyrządzone przez pracownika;

Po odjęciu od wynagrodzeń brutto potrąceń ustala się wynagrodzenia netto, które mogą być powiększone o zasiłek rodzinny, wychowawczy, pielęgnacyjny, opiekuńczy, ryczałty za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych po potrąceniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, pranie odzieży, bony na posiłki w stołówce itp. Pracownik kwituje na liście płac kwotę do wypłaty lub wystawia zlecenie przelewu wynagrodzenia na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy ROR w banku. Zlecenie przelewu wynagrodzenia na rachunek bankowy stanowi załącznik do akt osobowych pracownika. Do ewidencji należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń za pracę służy konto **230 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”**, na którym wykazuje się wszelkie wynagrodzenia, niezależnie od rodzaju, formy wypłat czy źródeł finansowania.

Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

230 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	
Wn	Ma
- wypłaty pieniężne wynagrodzeń; - wydanie deputatów zaliczonych do wynagrodzeń; - potrącenia dokonywane w liście płac, do których pracodawca jest upoważniony ustawowo np. sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych lub egzekucyjnych bądź za zgodą pracownika; - potrącenia na rzecz przedsiębiorstwa za niedobory i szkody; - świadczenia odpłatne, sumy do rozliczenia; - wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń; - wypłaty ekwiwalentu za zużycie przez zatrudnionego własnych materiałów, sprzętu, samochodu, odzieży na potrzeby przedsiębiorstwa; - zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych; - przedawnione zobowiązania; - składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne pracownika (ZUS, NFZ);	- wynagrodzenie w pełnej wysokości płac brutto (tzw. wynagrodzenie ubruttowione); - roszczenia pracownika skierowane na drogę sądową; - odpisane należności przedawnione i umorzone; - zasiłki rodzinne, wychowawcze, opiekuńcze, pielęgnacyjne; - ekwiwalenty za zużycie przez zatrudnionego własnych materiałów, sprzętu, odzieży na potrzeby przedsiębiorstwa; - ryczałty na jazdy lokalne za używanie własnych pojazdów do celów służbowych na terenie miejscowości siedziby pracodawcy; - wartość otrzymanych przez pracowników bonów, talonów, kuponów lub innych dowodów uprawniających do otrzymania na ich podstawie napojów bezalkoholowych, posiłków oraz artykułów spożywczych;

Inne rozrachunki z pracownikami

Inne rozrachunki z pracownikami ujmuje się na koncie 231 „Inne rozrachunki z pracownikami”. Inne rozrachunki z pracownikami obejmują następujące rozrachunki z pracownikami z tytułu:

- wypłaconych pracownikom zaliczek do rozliczenia;
- dokonanych przez pracowników wydatków;
- odpłatnych świadczeń na rzecz pracowników np. czynszów za mieszkania służbowe;
- udzielonych pracownikom pożyczek np. mieszkaniowych;
- krajowych i zagranicznych podróży służbowych oraz zwrotu kosztów używania własnych pojazdów do celów służbowych w jazdach zamiejscowych według ewidencji przebiegu pojazdu;
- roszczeń z tytułu niedoborów i szkód;

Ewidencja szczegółowa do konta **231 „Inne rozrachunki z pracownikami”** powinna umożliwiać wyodrębnienie rozrachunków z poszczególnymi pracownikami (kartoteka pracowników) i z określonych tytułów w celu ułatwienia ustalenia sald należności i zobowiązań pracowniczych (zaliczki, podróże służbowe, pozostałe).

Rozrachunki z ZUS

- Pracownicy podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu przez pracodawcę w ZUS Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Składki pracodawcy na ZUS obejmują:

- ubezpieczenie emerytalne 9,76%
- ubezpieczenie rentowe 6,50%
- ubezpieczenie wypadkowe 1,67*

**jest to kwota, którą należy zweryfikować w stosunku do ZUS*

- Fundusz Pracy 2,45%
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 0,10%
- **Razem 20,48%**

Rozrachunki z ZUS

- Składki pracownika na ZUS:
 - ubezpieczenie emerytalne 9,76%
 - ubezpieczenie rentowe 1,50%
 - chorobowe 2,45%
 - **Razem 13,71%**
- Ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **9%** wynagrodzenia brutto po potrąceniu powyższych składek pracownika do ZUS, przy czym składka w wysokości 7,75% jest potrącana od zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, natomiast pozostała część składki w wysokości 1,25% jest potrącana z wynagrodzenia netto pracownika;
- Składki pracownika i pracodawcy do ZUS wykazywane są na deklaracji zbiorczej DRA, sporządzanej w programie Płatnik. Jednostki gospodarcze zatrudniające do 5 pracowników przesyłają deklaracje do ZUS w formie papierowej, natomiast jednostki gospodarcze zatrudniające powyżej 5 pracowników przesyłają deklaracje do ZUS drogą elektroniczną w terminie zgodnym z terminem płatności składek do ZUS.

Rozrachunki z ZUS

- Składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na fundusze pozaubezpieczeniowe - Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za dany miesiąc kalendarzowy należy rozliczać i opłacać w terminie:
 - do **5** dnia następnego miesiąca - jednostki budżetowe, zakłady budżetowe;
 - do **10** dnia następnego miesiąca - osoby fizyczne opłacające składkę wyłącznie za siebie;
 - do **15** dnia następnego miesiąca - pozostali płatnicy.

Fundusz pracy

Fundusz Pracy jest funduszem celowym. Ponieważ głównym zadaniem Funduszu Pracy jest łagodzenie skutków bezrobocia oraz finansowanie programów aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych, więc decydujący wpływ na skalę i strukturę wydatków Funduszu Pracy ma sytuacja na rynku pracy, a w szczególności poziom bezrobocia oraz liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłków i świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy. Działalność Funduszu Pracy jest finansowana z obowiązkowych składek opłacanych przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, dotacji z budżetu państwa, odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, dochodów ze spłaty rat i odsetek od udzielonych pożyczek z Funduszu Pracy. Ze środków **Funduszu Pracy finansowane są następujące zasiłki i świadczenia:**

- zasiłki dla bezrobotnych,
- zasiłki przedemerytalne,
- świadczenia przedemerytalne - wypłacane osobom bezrobotnym spełniającym kryteria określone w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu; ich wysokość wynosi 90% kwoty emerytury określonej w decyzji organu rentowego, nie mniej jednak niż wysokość zasiłku przedemerytalnego.

Ze środków Funduszu Pracy prowadzone są również różne formy aktywnego przeciwdziałania bezrobociu, takie jak: szkolenia, interwencyjne miejsca pracy i roboty publiczne, pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub zatrudnienie nowych pracowników.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) jest instytucją ochrony roszczeń pracowniczych, w razie niemożności ich zaspokojenia przez niewypłacalnego pracodawcę. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych posiada osobowość prawną i jest państwowym funduszem celowym. Fundusz jest w pełni finansowany z dochodów własnych, toteż odpowiedzialność Skarbu Państwa za jego zobowiązania jest wykluczona. Przychody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stanowią składki od pracodawców; zwroty sum wypłaconych niewypłacalnym pracodawcom, odsetki od lokat nadwyżek finansowych Funduszu, odsetki od zwrotu sum wypłaconych tytułem świadczeń, zwróconych po terminie. Dodatkowo Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ma prawo zaciągania kredytów bankowych.

Skala podatkowa

Skala podatkowa w 2024 r.	
Do 120 000 PLN	12% minus kwota zmniejszająca podatek 3 600 PLN (do 30-06-2022 było to 5 100 PLN)
Powyżej 120 000 PLN	10 800 PLN + 32% nadwyżki ponad 120 000 PLN (brak kwoty zmniejszającej podatek dla nadwyżki)
Miesięczne koszty pracownicze w 2024 r.	
Jednoetatowcy, miejscowi	250
Jednoetatowcy, dojeżdżający	300

Przykład 8 (rozrachunki z pracownikami)

Firma naliczyła pracownikom wynagrodzenia:

1. Wynagrodzenia brutto – 500.000,00.
2. Obciążenie pracodawcy (20,48%).
3. Obciążenie pracownika (ZUS) (13,71%).
4. Ubezpieczenie zdrowotne (9%).
5. Zaliczka na podatek dochody (12%).
6. Wyplacono pracownikom wynagrodzenia.

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Serdecznie dziękuje za uwagę

Marcin Dwórznik

mdworznik@wne.uw.edu.pl

Katedra Zarządzania i Technologii Informacyjnych

Wydział Nauk Ekonomicznych

Uniwersytet Warszawski